

Nye jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for perioden 1. april 2022 – 31. mars 2028.

Oppsummering av høringsinnspill
Miljødirektoratets vurderinger og konklusjoner

Foto: Ann Jori Romundstad, Miljødirektoratet

Innhold

Innledning.....	3
Høringsinstanser.....	3
Høringsoppsummering og vurderinger.....	4
Generelt.....	4
Forskriftens varighet.....	6
Storskarv	6
Grågåås	10
Kortnebbgåås	14
Svartand	14
Ærfugl	17
Heilo.....	20
Gråtrost og rødvingetrost	21
Kråke og ravn.....	23
Røyskatt.....	25
Fasan.....	26
Kanadagås.....	27
Beverrotte	28
Eggsanking	28
Geografisk justering etter nye kommuner	32
Snarefangst av rype	32
Helgefredning for hjorteviltjakt.....	34
Andre innspill	35

Innledning

Miljødirektoratet sendte forslag til "forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028" på høring 20. mai 2021. Ved fastsetting av jakt- og fangsttider vurderes blant annet bestandens utvikling og utbredelse, og forhold knyttet til høsting, friluftsliv, næring, biomangfold og dyrevelferd. Gjeldende forskrift varer ut jaktåret 2021/2022, og fra jaktåret 2022/2023 skal en ny forskrift tre i kraft.

Vi viser til høringsnotatet for begrunnelse av forslagene som har vært på høring. Der finnes også info om relevant regelverk og andre vurderinger som ble gjort i forkant av høringen. [Høringsnotatet kan lastes ned fra Miljødirektoratet sin høringsside.](#)

Høringsinstanser

Miljødirektoratet har mottatt vel 130 hørings svar. Det er ca. halvparten så mange som ved tilsvarende høring for perioden 2017-2022. Sammenslåingen til færre og større kommuner kan forklare noe av nedgangen i antall hørings svar, men det kan også skyldes at flere i større grad er enig i høringsforslaget sammenlignet med forslaget som var på høring for fem år siden.

Ni fylkeskommuner sendte inn hørings svar, enkelte av disse hadde ingen merknader. Vi har også mottatt innspill fra fem statsforvaltere. Flere fylkeskommuner og statsforvaltere støttet mange av Miljødirektoratet sine høringsforslag, men noen hadde også innvendinger til enkelte forslag som endring i jakttid på kråke og oppheving av jakt på trost. Det var spesielt mange kommentarer relatert til utfordringer med grågås. Sametinget hadde innspill relatert til ivaretagelse av tradisjonelle høstingsmetoder.

Totalt 45 kommuner har sendt inn hørings svar via fylkeskommunen, i tillegg har vi mottatt et par hørings svar direkte fra kommunene. Innspillene fra kommunene var i stor grad relatert til storskarv, svartand, ærfugl, trost og kråke, hvor de fleste ikke støttet foreslåtte endringer av

jakttidene. Mange kommuner hadde også innspill til jakt på grågås, og støttet Miljødirektoratet sitt forslag til mulighet for ytterligere utvidet jakttid.

Rundt tolv nasjonale næringsorganisasjoner leverte høringsinnspill. Også her var de fleste innspillene relatert til storskarv, svartand, ærfugl, trost og kråke, i tillegg til heilo. Generelt var organisasjonene negative til redusert jakttid og oppheving av jakt. Et tilsvarende antall nasjonale og lokale interesseorganisasjoner leverte høringsinnspill. Mange av disse kommenterte de samme artene som næringsorganisasjonene, men her støttet en overvekt Miljødirektoratet sine høringsforslag til innskrenkninger i jakttider.

Vel 40 privatpersoner har uttalt seg til høringa. Uttalelsene spriker, men relativt mange hadde et ønske om å beholde dagens jakttider på storskarv, ærfugl, trost og kråke.

Alle hørings svar kan lastes ned fra nettsiden [forslag til forskrift om jakt- og fangsttider 2022-2028 - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no/forslag-til-forskrift-om-jakt-og-fangsttider-2022-2028).

Høringsoppsummering og vurderinger

Generelt

De fleste høringsinstansene har innspill til et utvalg enkeltarter. En del av disse er grundig begrunnet. Noen instanser har ingen merknader, andre støtter alle forslagene som har vært på høring, og enkelte er imot alle endringsforslag eller imot all jakt.

Det varierer noe hva høringsinstansene vektlegger. Noen fokuserer på jakt som rekreasjon og næring, andre legger vekt på artens funksjon i økosystemet eller dyrenes egenverdi. Noen ønsker at vilt som matressurs skal vektlegges mer, andre påpeker at jakt er et viktig virkemiddel for å redusere skader på natur og landbruk. Uttalelsene tilsier også at de foreslåtte endringene ikke vil ha betydelige negative konsekvenser for andre former for friluftsliv enn jakt.

Selv om det er relativt stor variasjon i innspillene, er det likevel enkelte arter hvor relativt mange har kommentert forslagene som har vært på høring. Dette gjelder kråke, storskarv, ærfugl, grå- og rødvingetrost, og til dels svartand, hvor den største andelen av uttalelsene er imot Miljødirektoratet sine forslag til endringer. Mange har også kommentarer til gås.

Den frie jakt på hav og fjord

Mange høringsinstanser har uttrykt bekymring for at Miljødirektoratet sitt forslag til nye jakttider skal få negativ innvirkning på muligheter til den frie jakt på hav og fjord, jf. [lov om jakt og fangst av vilt \(viltloven\) § 32](#). Flere fremhever at dette er en lang jakt- og fangstkultur som er viktig for mange langs kysten fra Østfold til Agder. Flere påpeker at Miljødirektoratet har et ansvar for å ivareta mulighetene til å videreføre denne tradisjonen.

Mange høringsinstanser understreker at muligheten til å drive sjøfugljakt har stor betydning, spesielt i områder der tilgangen til jakt ellers er begrenset. I slike områder er den frie jakta på sjøen et viktig lavterskeltilbud for allmennheten. Dersom færre arter kan jaktes til havs, kan dette virke negativt for den norske jegerbestanden. Enkelte påpeker også at høstingsfriluftslivet i for eksempel Oslofjorden allerede er kraftig redusert på grunn av reduserte bestander av kysttorsk med påfølgende fiskereguleringer. Bortfall av jakt på svartand, storskarv og ærfugl sammenliknes av med bortfall av rypejakt, og det påpekes at det er liten aksept for dette.

Rødlista sine kriterier

Flere høringsinstanser savner en gjennomgang av International Union for Conservation of Nature (IUCN) sin forklaring av hvordan truetetskriteriene bør brukes i en jaktsammenheng. Miljødirektoratet mener at Rødlistas ekspertvurderinger gir nyttig informasjon i forbindelse med vurdering av jaktreguleringer, men understreker at det ikke er en direkte sammenheng mellom artens rødlistestatus og jakttid i Norge. Dette samsvarer med retningslinjene fra IUCN som sier at man ikke skal ta beslutninger utelukkende basert på rødlistekategori.

Om det tillates jakt på en rødlistet art eller ikke, avhenger av en rekke ulike faktorer, jf. vurderingene i høringsnotatet. Vi ser blant annet på hva som er årsaken til at arten kommer

på Rødlista, hvordan jakta er organisert for den aktuelle arten, og om arten er inndelt i adskilte delbestander. Et eksempel er villrein som er vurdert som nær truet (NT) på Rødlista 2021 grunnet bestandsnedgang. Villrein er imidlertid godt overvåket, og delbestandene reguleres gjennom kvoter i hvert enkelt villreinområde. Det er derfor ikke foreslått noen endring av jakttiden for villrein basert på artens rødlistestatus.

Jaktrapportering

Enkelte høringsinstanser bemerker at det er viktig at alle arter rapporteres i den nasjonale jaktstatistikken for å sikre et så godt beslutningsgrunnlag som mulig. Vi viser her til samarbeidet med Statistisk sentralbyrå (SSB) og "Rådgivende utvalg for jaktstatistikk", hvor flere av høringsinstansene også deltar. Det er naturlig at dette utvalget reviderer rapporteringsskjemaet når nye jakttider er fastsatt.

Forskriftens varighet

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo at forskriften skal vare i seks år, det vil si 1. april 2022 – 31. mars 2028 for å samsvare med varigheten på Rødlista.

Oppsummering av høringsuttalelser

Relativt få har uttalt seg om varigheten på forskriften, men av de som har uttalt seg har tilnærmet alle vært positive til seks års varighet.

Miljødirektoratets vurdering og konklusjon

Forskriften vil vare i seks år, det vil si 1. april 2022 – 31. mars 2028.

Storskarv

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å oppheve jakt på storskarv (*Phalacrocorax carbo*) i saltvann i fylker sør for Trondheimsfjorden, og dermed harmonisere adgangen for jakt på storskarv med adgangen for jakt på toppskarv (*Phalacrocorax aristotelis*). Adgangen til jakt på storskarv i ferskvannslokaliteter var foreslått opprettholdt, men med endring i områder som følge av fylkessammenslåing.

Forslag til endret § 2 om jakttider for storskarv:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Storskarv	Kun ungfugl med hvit buk i saltvannslokalteter i Troms og Finnmark og Nordland fylker, og nord for Trondheimsfjorden i Trøndelag fylke.	01.10.	30.11.
Storskarv	Alle storskarv i ferskvannslokalteter i Viken, Innlandet, Vestfold og Telemark, Agder, Rogaland og Vestland.	10.08.	23.12.

Oppsummering av høringsuttalelser

Å oppheve jakt på storskarv i områder sør for Trondheimsfjorden i Trøndelag fylke, er ett av forslagene som møter mest motstand, både fra privatpersoner, næringsorganisasjoner og offentlig forvaltning. Det er svært få kommentarer til forslaget om jakt i ferskvannslokalteter.

Mange påpeker at det er mye storskarv fra svenskegrensen til Agder, og spesielt i Oslofjorden. Den kontinentale underarten mellomskarv (*Phalacrocorax carbo sinensis*), heretter omtalt som *sinensis*, trekkes fram som en "ny" art som øker i antall og fortrenger naturlig forekommende arter. Mange påpeker utfordringer med at skarven spiser mye fisk. Det vises blant annet til Havforskningsinstituttets rapport "Kunnskapsstatus kysttorsk i sør" som anbefaler økt beskatning av *sinensis* for å begrense dødelighet av yngel av kysttorsk i Sør-Norge. Det kommenteres videre at yrkesfisket i Oslofjorden er sterkt begrenset på grunn av bestands-situasjonen for kysttorsk og andre fiskearter.

Det nevnes at våre naboland ønsker å redusere bestanden av *sinensis*, og at det der foregår skadefelling av denne arten. Forskning i våre naboland tilsier også at store bestander av *sinensis* kan endre fiskefaunaens artssammensetning, redusere biomassen av fisk og true sjeldne arter med utryddelse.

Høringsinstanser viser til Stortingsmelding 29 (2020-2021) "Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur" hvor det foreslås flere pilotprosjekt i Skagerrak-Oslofjorden for å blant annet bygge opp igjen økosystem.

I høringsuttalelsene er det foreslått flere ulike alternativ for å kunne videreføre jakt på storskarv. Blant annet er det et forslag å tillate jakt på storskarv i saltvann fra Stadt og til svenskegrensen da den marine underarten av storskarv (*Phalacrocorax carbo carbo*), heretter omtalt som *carbo*, har sitt hovedhekkeområde nord for Stadt, mens *sinensis* forekommer i økende grad fra Stadt og sørover. Dette kan bidra til å redusere jaktrykket på *carbo*. Andre nevner at det er svært få *carbo* til stede i Oslofjorden og Skagerak inntil de kommer trekkende i oktober-november. *Sinensis* begynner å trekke ut av området i september, og det foreslås derfor tidligere jaktstart. Flere ønsker også lenger jakttid på storskarv enn dagens regelverk tillater.

Flere instanser mener at Miljødirektoratet er inkonsekvente som forslår å oppheve jakt på storskarv i sør, når den samme arten kan jaktes fra Trøndelag og nordover. I disse nordlige områdene består bestanden utelukkende av underarten *carbo*.

Noen få støtter stans av jakt på storskarv, blant annet med hensikt å redusere uttak av toppskarv. Toppskarv er kun tillatt å jakte fra Trondheimsfjorden og nordover. Flere mener at ulovlig eller feilaktig felling av toppskarv likevel ikke er et holdbart argument for å stanse jakt på storskarv i saltvann i de sørlige fylkene. Jegerne skal være helt sikre før de skyter, og her må det derfor jobbes med opplæring. Det anbefales å gå i dialog med jegerne organisasjoner for å sørge for at jegerne er opplyst om forskjellen mellom de ulike artene og underartene av skarv. Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) foreslår å lage et nettbasert kurs som retter seg mot å se forskjell på storskarv og toppskarv. De mener dette kan heve kunnskapen til jegeren, samt sette søkelys på problemet med feilskyting.

Flere høringsinstanser mener reduserte muligheter til skarvejakt er negativt for den frie jakta på hav og fjord. Dette kan føre til dårligere jaktmuligheter, lavere rekruttering og bidra til tap av jaktkulturen langs kysten fra svenskegrensen til Agder.

Miljødirektoratets vurdering

De to siste jaktårene har ca. 700 jegere felt rundt 3500 storskarv i snitt per år. De fleste av disse er felt i Sør-Norge. Å oppheve jakt på storskarv som foreslått i høringa vil redusere mulighetene til å utøve den frie jakta på hav og fjord. Miljødirektoratet mener at det er viktig å ivareta denne jakta, både som rekreasjon og høstingstradisjon.

Høringsinstansene foreslår flere løsninger for å redusere feilskyting av toppskarv. Antallet feilskytinger vil sannsynligvis kunne reduseres dersom det rettes tiltak mot dette.

Det er mye fokus på storskarvens innvirkning på fiskebestandene. Arten er en generalist, og vil dermed ha en diett som avhenger av næringstilbudet. Forskning viser at *sinensis* spiser de samme leppefiskartene som fiskerinæringen fanger, og at de konsumerer like mye som det fanges. *Sinensis* spiser også yngre årsklasser av torsk og sei. Lokalt oppfattes predasjon på yngel og småfisk som en tilleggsbelastning, både i salt- og ferskvann. I Sverige og Danmark blir flere tusen storskarv årlig felt gjennom skadefelling for å redusere predasjon på fisk. I Danmark punkteres også egg for å stanse bestandsveksten.

Sinensis starter trekket ut av Norge i september. Et forslag fra flere instanser er tidligere jaktstart i Sør-Norge, noe som kan føre til økt felling. Effekten av en eventuell tidligere jaktstart avtar nordover langs kysten da andelen *sinensis* reduseres. Vi mener derfor at det blir mest korrekt å beholde dagens jaktstart på skarv fra og med Rogaland fylke og nordover. Dersom jaktstart på storskarv fremskyndes med tre uker, vil starten sammenfalle med jaktstart på dykkender. Vi forventer derfor ikke at dette fører til nevneverdig ulempe eller konflikter med andre friluftssinteresser eller næringsvirksomhet. En tidligere jaktslutt vil sannsynligvis redusere uttaket av *carbo* siden denne underarten normalt ankommer Skagerak i oktober-november.

For å imøtekomme innspill om ivaretagelse av både jakttradisjoner og ivaretagelse av underarten *carbo*, fremskyves jakttiden på storskarv med ca. tre uker.

Konklusjon

Jakt for storskarv i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Storskarv	Kun ungfugl med hvit buk i saltvannslokaliteter i Viken, Oslo, Vestfold og Telemark og Agder fylker.	10.09.	09.11.
	Kun ungfugl med hvit buk i saltvannslokaliteter i Rogaland, Vestland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark fylker.	01.10.	30.11.
	Alle storskarv i ferskvannslokaliteter i Viken, Innlandet, Vestfold og Telemark, Agder, Rogaland og Vestland fylker.	10.08.	23.12.

Grågås

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å øke perioden som statsforvalteren kan utvide jakttiden på grågås (*Anser anser*) med, fra 15 til 20 dager i forkant av ordinær jaktstart. Vi foreslo også å gi statsforvalteren myndighet til å åpne for jakt i januar i fylkene Viken, Oslo og Vestfold og Telemark.

Oppsummering av høringsuttalelser

Det har kommet mange innspill til jakt på gås generelt, og mye er rettet mot grågås spesielt. De aller fleste ønsker mer jakt på grågås, og hovedårsaken er at arten gjør skade på avlinger. Det påpekes at dagens forvaltning skaper mye ekstraarbeid gjennom behandling av søknader om skadefelling og utarbeiding av forvaltningsplaner.

Tidligere jaktstart

Enkelte mener at det er unødvendig byråkratisk å måtte lage en lokal forskrift som åpner for tidlig jaktstart. Det er statsforvalteren som godkjenner forvaltningsplanen som ligger til grunn for denne forskriften, og en godkjent forvaltningsplan kunne derfor vært tilstrekkelig for å starte jakta tidligere. Noen ønsker enda mindre byråkrati, og foreslår at den ordinære jakttiden for grågås starter tidligere enn den gjør i dag. Andre påpeker imidlertid at ordinær jakt i juli kan komme i konflikt med utøvelse av friluftsliv og turisme, og at det positive med dagens ordning er at det kan settes vilkår som reduserer konflikten med dagens system.

Noen høringsinstanser viser til at tidligere jaktstart kan virke mot sin hensikt da grågås kan fremskynde trekket og kommer tidligere tilbake om våren. Det kan føre til mer skade og dermed øke konfliktnivået. I tråd med dette mener enkelte at det er mer effektivt å korte inn jakta for å hindre at bestandene øker. Tidlig jaktstart gir også dyrevelferdsmessige utfordringer, da trekket kan starte før ungene er flygedyktige, og før de voksne fuglene er i god nok kondisjon etter mytingen.

Det er ønsket om å kunne åpne for jakt både morgen og kveld samme dag, ikke kun en av delene. Flere hadde også forslag til alternative ordlyder, blant annet av hensyn til jaktutøvelse.

Jakt i januar

Høringsinstanser stiller spørsmål om hensikten med å åpne for jakt i januar, da grågås som hekker i Norge overvintret på kontinentet. Dette tilsier at jakt i januar vil ha liten regulerende effekt på lokale bestander og dermed liten effekt på reduksjon av beiteskader. Noen påpeker også at jakt i januar kan gå ut over annet vilt i en periode på året hvor mange arter sliter med å opprettholde energibalansen.

Det etterspørres en begrunnelse for den geografiske avgrensningen i Miljødirektoratet sitt forslag til mulighet for jakt i januar. Jakt i januar er ønsket av enkelte i både Agder og Rogaland fylker på grunn av skade og ønske om å redusere skadefelling av grågås.

Miljødirektoratets vurdering

Tidligere jaktstart

De siste tiårene har grågås startet høsttrekket stadig tidligere. Dette henger trolig sammen med at våren starter tidligere, noe som gjør at gåsa fremskynder trekket og fullfører reproduksjonen tidligere enn før. Tidlig jaktstart og mangelfull organisering av jakta er trolig også en medvirkende faktor. Dette har gjort det vanskelig å fullt ut benytte jakt som skadeforebyggende tiltak. For å bedre på disse forholdene, fikk statsforvalteren myndighet til å starte jakta tidligere i områder der det forelå en forvaltningsplan for grågås. Hovedhensikten med en slik plan, er å sikre at det ikke jaktes gås med dårlig flygeeve, at jakta organiseres godt slik at uttaket økes, at gåsa ikke skremmes bort og at skadeomfanget i landbruket reduseres.

I 2020 og 2021 ble det gjennomført en studie på Andøya i Nordland for å evaluere fjærutvikling hos grågås med tanke på eventuelle endringer av jakttid i kommende jakttils-
revisjon. Resultatene så langt tyder på at fjærutviklingen ikke har kommet langt nok til at det er forsvarlig å fremskynde jakta så langt nord. Vi vurderer det derfor slik at statsforvalterens myndighet til å fremskynde jakta i ytterligere fem dager begrenses til strekningen fra og med Viken fylke til Rana og Rødøy kommuner. Nord for disse kommunene gjøres ingen endringer. Vi vil vurdere dette på nytt når ytterligere kunnskap foreligger.

Det antas at endringene til en viss grad vil bidra til å øke jaktuttaket og dermed kan bidra til å redusere beiteskader fra grågås. Fordi vi ikke kan tillate jakt på grågås før de har utviklet tilstrekkelig flygeeve, er det lite sannsynlig at jakttidene kan fremskyndes ytterligere. Et videre økt uttak må derfor i første rekke skje ved bedre jaktorganisering og internasjonalt samarbeid.

Jakt i januar

Det er begrenset med kunnskap rundt grågås som oppholder seg i Sørøst-Norge i vintermånedene. Gjenfunn av ringmerka grågås tyder på at den islandske bestanden ikke benytter områder øst for Agder i særlig grad. Det er et lite antall gress som har tilhold i områdene rundt

Oslofjorden i vintermånedene eller som ankommer i løpet av januar. Når vi likevel foreslår å åpne for jakt i januar, skyldes det at skadepotensialet er betydelig, siden det produseres mye salat og andre vekster som er spesielt utsatt for skader fra grågås i området. Vi gjør derfor en endring i statsforvalterens mulighet til å regulere uttaket, og gir statsforvalteren anledning til å åpne for jakt i januar der det foreligger en forvaltningsplan for grågås. Statsforvalteren må da vektlegge hensyn til andre arter som vil være spesielt utsatt for forstyrrelser på denne tiden av året. Videre må statsforvalteren vurdere om åpning for jakt i januar vil være egnet til å redusere skade på avling i planområdet.

Fra Agder og vestover er det sannsynlig at størstedelen av overvintrende grågås er fra den islandske bestanden. Disse vil forlate området før de gjør nevneverdig skade. Det vil derfor ikke være skadeforebyggende å åpne for jakt i januar i Agder og Rogaland. Det europeiske gåsesamarbeidet (EGMP), under Vannfuglavtalen, utvikler for tiden en plan med tiltak for å stabilisere bestanden av grågås på et lavere nivå enn dagens bestandsnivå. Den islandske bestanden inngår ikke i denne prosessen.

Konklusjon

Forskriften § 3 for grågås skal lyde:

1. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til statsforvalteren:
 - a. Fra og med Rana og Rødøy kommuner i Nordland fylke og sørover kan statsforvalteren åpne for jakt på grågås inntil 20 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en godkjent lokal forvaltningsplan. I denne perioden fastsetter statsforvalteren jakttiden innenfor et tidsrom fra kl. 24.00 til kl. 10.00 eller fra kl. 16.00 til kl. 22.00. De første fem dagene av 20-dagersperioden skal jakten være begrenset til flyvende fugl over aktivt drevne innmarksarealer.
 - b. Nord for Rana og Rødøy kommuner kan statsforvalteren åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en godkjent lokal forvaltningsplan. I denne perioden fastsetter statsforvalteren jakttiden innenfor et tidsrom fra kl. 24.00 til kl. 10.00 eller fra kl. 16.00 til kl. 22.00.
 - c. I fylkene Vestfold og Telemark, Viken og Oslo kan statsforvalteren åpne for jakt på grågås i januar når det foreligger en godkjent lokal forvaltningsplan.

Kortnebbgås

Forslag til endring

Miljødirektoratet foreslo en ny § 3 nr. 1 bokstav c for kortnebbgås (*Anser brachyrhynchus*) der ordlyden endres fra "kan" til "skal":

§ 3. Delegering av myndighet

1. c. Statsforvalteren i Trøndelag skal innkorte jakttiden for kortnebbgås i Trøndelag fylke mellom 15. oktober og 23. desember når bestandsforholdene krever det.

Oppsummering av høringsuttalelser

Nesten ingen høringsinstanser har kommentert forslaget til endring for kortnebbgås. Det har imidlertid kommet kommentarer om at forskriftsteksten er noe uklar. Mer konkret stilles det spørsmål om forslaget innebærer jaktstopp fra og med 15. oktober, eller om statsforvalteren har handlingsrom til å innkorte jakta innenfor den angitte perioden. I tillegg mener noen at det er uryddig å knytte et krav i en forskrift til et potensielt flytende bestandsmål for arten.

Miljødirektoratets vurdering

For å sikre at vi oppfyller våre internasjonale forpliktelser, endres "kan innkorte" til "skal innkorte" i tråd med forslaget som har vært på høring. En ytterligere forklaring til ordlyden vil gis i veiledningen som vil lages når forskriften er fastsatt.

Konklusjon

For kortnebbgås vil forskriften § 3 nr. 1 bokstav d lyde:

§ 3. Delegering av myndighet

1. d. Statsforvalteren i Trøndelag skal innkorte jakttiden for kortnebbgås i Trøndelag fylke mellom 15. oktober og 23. desember når bestandsforholdene krever det.

Svartand

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å oppheve jakttiden for svartand (*Melanitta nigra*) i hele landet.

Oppsummering av høringsuttalelser

Relativt mange har kommet med innspill til høringsforslaget for svartand. En stor andel av de som har uttalt seg er uenige i vårt forslag, mens en del interesseorganisasjoner støtter forslaget.

Mange kommenterer at begrunnelsen for at tidligere Østfold fylke fikk opprettholdt jakttid på svartand etter forrige høring, var konklusjonen om at svartender som skytes i Ytre Oslofjord er trekkende fugl som kom fra en stabil bestand i Østersjøen. Det er dermed den russisk-baltiske hekkebestanden av svartand det høstes av, og ikke den svenske eller norske hekkebestanden. Det vises til at den russisk-baltiske bestanden har økt fra 1 million til 1,6 millioner fugler, og at bestanden i Sverige og Finland er stabil. Det påpekes videre at den norske hekkebestanden utgjør noen promille av totalbestanden.

Høringsinstansene viser til at den norske vinterbestanden har økt 9,8 % de siste fem årene, og 8,7 % over en tiårsperiode. Flere mener dette underbygger at jakta som har vært i Østfold ikke har påvirket den norske bestanden negativt, noe som taler for å videreføre gjeldende jakttid. Endringer i bestanden beskrives som klimarelatert i høringsuttalelsene.

Flere påpeker at jaktuttaket er svært begrenset, og at arten er viktig for den frie jakta på hav og fjord. Det forslås en alternativ jaktstart 1. oktober da trekket av ungfugl først kommer i oktober.

Miljødirektoratets vurdering

I Norge hekker det svartand i alle fylker. De overvintrer langs kysten, og en del trekker blant annet til danske farvann. Langs Østfoldkysten kommer det inn et stort trekk av svartand fra den russisk-baltiske bestanden på høsten. Disse antas å utgjøre majoriteten av det som skytes i Norge, og de to siste jaktårene har i snitt 137 jegere felt mellom 1000 og 1400 svartender. Svartand ble vurdert til rødlistekategorien sårbar (VU) i 2021 på bakgrunn av kriteriet om færre enn 10 000 individer og mer enn 10 % bestandsnedgang siste tre generasjonene. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor den var vurdert som nær truet (NT), er

imidlertid bestandsnedgang i Sverige. Svartand er likevel vurdert som livskraftig i Sverige, og kan jaktes i hele landet. I Danmark felles det 5000-8000 ender årlig.

Bestanden av svartand har økt i Nord-Sverige, noe som kan tyde på at det har skjedd en forskyvning av hekkebestanden nordover og oppover i fjellet. Det er sannsynlig at klimaendringene kan ha medført en slik forflytning i hele Fennoskandia. I tidligere Oppland fylke er det også antydninger til at arten hekker høyere til fjells enn før. Dette er områder som er mindre besøkt av ornitologer, og den samlede nedgangen for bestanden i Norge kan derfor være mindre enn det lokale rapporter tyder på.

Ved forrige jakttidsrevisjon ble jaktområdet for svartand innskrenket til Østfold fylke. Miljødirektoratet la den gangen til grunn at de aller fleste fuglene som ble felt i Østfold ikke kom fra den norske hekkebestanden. Før denne revisjonen var det tillatt med jakt i tidligere Østfold, Akershus, Oslo, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker, hvor det til sammen ble felt ca. 3000 svartender per år. Denne endringen medførte en betydelig innskrenkning av muligheten for jaktutøvelse på svartand. Å fjerne jaktmuligheten helt på denne arten vil ytterligere svekke jakttilbudet og ivaretagelse av høstingstradisjoner.

Det er fortsatt liten sannsynlighet for at jaktuttaket påvirker den norske hekkebestanden negativt. Stans i jakt på svartand vil ramme en høstingstradisjon i et område av landet som har relativt få jakttilbud. Jakta utøves i all hovedsak på en internasjonal bestand med et høstingsverdig overskudd.

Miljødirektoratet opprettholder dagens jakttid på svartand etter en ny samlet vurdering hvor vi vektlegger at det er sannsynlig at vi høster fra den russisk-baltiske bestanden. Vi ser behov for økt kunnskap om den norske hekkebestanden i årene fremover.

Konklusjon

Jakttiden for svartand i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Svartand	Tidligere Østfold fylke.	10.09.	23.12.

Ærfugl

Forslag på høring

For ærfugl (*Somateria mollissima*) hørte Miljødirektoratet på to alternativer:

- 1) oppheve jakttiden på ærfugl i hele landet, eller
- 2) jakt på ærfugl med årlige kvoter fastsatt i tråd med Vannfuglavtalen.

For alternativ 2 var følgende foreslått:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Ærfugl	Kun hannfugl i Vestfold og Telemark fylke og tidligere Aust-Agder, tidligere Østfold og tidligere Buskerud fylker.	01.10.	30.11.

Oppsummering av høringsuttalelser

Mange har uttalt seg om jakt på ærfugl, men relativt få har skrevet om de støtter alternativ 1 eller alternativ 2. De fleste høringsinstanser som har uttalt seg ønsker imidlertid å fortsette ærfugljakt som i dag – dette tas derfor med som støtte til alternativ 2 framfor alternativ 1 om å oppheve ærfugljakt.

Flere høringsinstanser er bekymret for reduserte muligheter til å utøve den frie jakta på hav og fjord, noe som kan virke negativt for jegerbestanden og for jaktkulturen langs kysten fra Østfold til Agder. Det observeres og registreres mye ærfugl, og spesielt nevnes Oslofjorden i

denne sammenhengen. Noen skriver at jakt på hannfugler ikke har negativ effekt på hekkebestanden og kommende års produksjon. Mange høringsinstanser mener derfor det kan opprettholdes en viss jakt på arten.

Noen høringsinstanser mener at den langvarige tilbakegangen av bestanden, en høy andel skadeskyting og stor fare for at hunnfugler utilsiktet blir skutt, tilsier at ærfugl ikke bør jaktes. Det vises også til at ærfugl er oppført som sterkt truet (EN) på den svenske rødlista.

Høringsinstansene påpeker at det er andre årsaker enn jakt som kan forklare svingningene i bestanden, for eksempel sult, predasjon, endringer i næringsgrunnlag eller sykdom.

Det savnes en begrunnelse for å bruke de gamle fylkene som avgrensning. Det bemerkes at de gamle fylkesgrensene er endret etter kommunesammenslåingene.

Miljødirektoratets vurdering

Ærfugl er kategorisert som sårbar (VU) på Rødlista 2021 på bakgrunn av overvåkingsdata og kriteriet om 30-50 % nedgang de siste tre generasjonene. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor den var kategorisert som nær truet (NT), er tiltagende bestandsnedgang samt endring av generasjonslengde fra fem til elleve år. Nedgangen i bestanden skyldes i stor grad en reduksjon av den norsk-russiske delbestanden fra Rogaland og nordover. Det jaktes ikke ærfugl i områdene der den norsk-russiske delbestanden holder til, og jakt nevnes heller ikke som årsak til ærfuglens bestandsnedgang i vurderingene til Rødlista 2021.

En adaptiv forvaltningsplan for ærfugljakt er under utarbeidelse gjennom Vannfuglavltaen. Det legges opp til landsvise kvoter, men planen er ennå ikke vedtatt. Sverige har valgt å oppheve jakt på ærfugl i påvente av en slik ordning. I Danmark felles 20 000-25 000 hannfugl årlig.

Den frie jakta på hav og fjord er viktig for mange, og særlig for de som bor i områder hvor det ellers er relativt få jakttilbud. Opplysninger fra SSB viser at det i snitt ble felt 2460 ærfugl hvert år de to siste jaktårene, og at 332 jegere har felt ærfugl årlig i denne perioden. Sjøfugljakt, herunder jakt på ærfugl, har lange tradisjoner som vi ønsker skal kunne fortsette. Dersom jakt

på ærfugl oppheves, vil dette påvirke dagens jaktmuligheter, og det kan ramme fremtidige jegere ved at tradisjon og kunnskapsoverføring ikke holdes i hevd.

Ærfugl er byttedyr for rovdyr og rovfugl. De vanligste predatorene har livskraftige bestander, og en beskatning som foreslått på ærfugl vil ikke ha innvirkning på disse. Grunnet predasjon på hunnfugler som ligger på reir, er det imidlertid ofte en overvekt av hanner i bestanden. Et relativt beskjedent uttak av hanner vil ikke påvirke reproduksjon og tilvekst betydelig.

Alternativ 2 i høringsforslaget innebærer kvotejakt i tråd med Vannfuglavltaalen, men denne er foreløpig ikke vedtatt. I påvente av dette, innfører vi en dagskvote kombinert med en årskvote per jeger. Hensikten med å innføre kvoter, er å redusere totaluttaket av bestanden og samtidig opprettholde muligheten til å drive ærfugljakt. I dag feller ca. 70 prosent av jegerne 1-5 ærfugl, mens ca. fem prosent står for en fjerdedel av det årlige jaktuttaket. Ved å innføre en dagskvote på fem ærfugl per døgn og en årskvote på 25 ærfugl per jeger, kan vi forvente et årlig uttak på inntil 2000 individer, med de opplysninger vi har fra siste to års jakt. Dette er ca. 20 prosent lavere enn uttaket de to siste jaktårene. For mange jegere vil ikke innføring av denne kvoten føre til en reell begrensning, men den vil hindre at noen enkeltjegere feller svært mange ærfugl. Innføring av dagskvoter gir bedre muligheter til å holde oppsyn med at kvoten overholdes. Kvoten bør videre tillate jegere å felle flere fugler samme dag, slik at jakta fremdeles er attraktiv.

Konklusjon

Jakttiden og kvoten for ærfugl i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Ærfugl	Kun hannfugl av ærfugl i Vestfold og Telemark fylke, tidligere Østfold, tidligere Buskerud og tidligere Aust-Agder fylker. Hver jeger kan felle inntil fem fugler per døgn, og inntil 25 fugler per jaktår.	01.10.	30.11.

Det kan bli endringer i bestemmelsene om jakt på ærfugl når Vannfuglavtalen er inngått.

Heilo

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å oppheve jakttiden for heilo (*Pluvialis apricaria*) i hele landet.

Oppsummering av høringsuttalelser

Det har kommet noen kommentarer til forslaget om å oppheve jakt på heilo. Disse har i hovedsak kommet fra næringsorganisasjoner og private som er imot forslaget, og interesseorganisasjoner som i hovedsak ønsker å oppheve jakta.

Mange uttaler at de få fuglene som felles i året ikke er av betydning for bestanden, og at et så lite jaktuttak ikke er tilstrekkelig grunn til å oppheve jakta. Det påpekes at dersom en art produserer et høstbart overskudd, bør høstingstradisjoner og mulighetene for et variert jakttilbud vektlegges. Det vises også til at arten står som livskraftig på den globale og den europeiske rødlista, og at trenden globalt ser ut til å være positiv.

Noen er av den klare oppfatning at bestandsnedgangen og usikkerheten tilsier at det er riktig å oppheve jakta på heilo. I høringsnotatet stod det at heilo var foreslått som nær truet (NT) i ny norsk rødliste for arter på bakgrunn av rødlistekriteriet A2 om 30-50 % nedgang de siste tre generasjonene. Det korrekte er 15-30 % nedgang.

Miljødirektoratets vurdering

Heilo har hatt en bestandsnedgang på 26 % fra 2007 til 2019. Dette bør sees i sammenheng med den nedgangen som har vært hos flere vadefugler i fjellet. Det er naturlig med bestands-svingninger i et så marginalt økosystem som fjell. Det som imidlertid er spesielt i dette tilfellet, er at så mange arter går tilbake i antall over et stort område over et lengre tidsintervall.

Dagens jaktuttak av heilo er lavt. Uttaket er derfor ikke av stor rekreasjons- eller næringsmessig betydning, men vi anerkjenner at det likevel kan være viktig for et fåtall jegere. Mest sannsynlig har ikke jakta stor innvirkning på artens bestandsnedgang. Miljødirektoratet

vektlegger imidlertid at arten er i en utfordrende bestandssituasjon som et resultat av klimaendringer og større værskifter i løpet av hekkesesongen. Vi opphever derfor jakt på heilo.

Konklusjon

Miljødirektoratet opphever jakt på heilo i perioden 2022-2028.

Gråtrost og rødvingetrost

Gjeldende jakttid og forslag til endring

Miljødirektoratet foreslo å oppheve jakttiden for gråtrost (*Turdus pilaris*) og rødvingetrost (*Turdus iliacus*) i hele landet.

Oppsummering av høringsuttalelser

Mange er uenige i direktoratets forslag om å oppheve jakta på gråtrost og rødvingetrost, blant annet flere som representerer offentlig forvaltning, private og næringsorganisasjoner. De fleste interesseorganisasjonene ønsker imidlertid å oppheve jakta.

De som ønsker å beholde jakt på trost, viser til tradisjonen for trostejakt og at bortfall av en rimelig jaktform vil være uheldig. Trostejakt anses som lavterskeljakt for ungdom, og trost er en lite utnyttet ressurs. Det er store trostebestander, og jaktuttaket de senere år har vært såpass lavt at det ikke har betydelig påvirkning på bestanden.

Trosteartene kan gjøre betydelig skade på bærproduksjon. Ved å fjerne muligheten for å jakte på trost, mener noen at det legges opp til at alt uttak vil skje gjennom skadefelling.

De som støtter forslaget om å oppheve jakt på begge trosteartene, påpeker derimot at trostejakt bærer preg av å være sportsjakt med liten kjøttverdi. Noen nevner at stans av jakt på rødvingetrost i større grad kan argumenteres ut fra bestandsmessige forhold sammenlignet med gråtrost. Det nevnes også at vi ved å opprettholde jakta risikerer å skyte fugler fra den svenske hekkebestanden av rødvingetrost, som er i tilbakegang.

Noen kommenterer at det er feil av direktoratet å påstå at artskunnskapen blant jegerne er for lav. Det påpekes videre at nedadgående trend i avskyting av trost i enkeltområder må ses i forhold til jaktinnsats, og at avskytingen ikke er ensbetydende med en bestandsnedgang.

Miljødirektoratets vurdering

Gråtrost og rødvingetrost har hatt en reell, langvarig tilbakegang. Enkelte av høringspartene kommenterer at den nedadgående trenden i felte trost ikke er ensbetydende med en nedgang i bestanden. Direktoratet benytter ikke jaktstatistikken alene til å vurdere endringer over tid. Den kan være en pekepinn i enkelte tilfeller, men for vurderingen av gråtrost og rødvingetrost er dette basert på tilgjengelige data fra ulike overvåkingsprogrammer i Europa, samt i Norge. De fleste trostene trekker ut av landet sent på høsten. Tidligere på høsten er det en blanding av både norske og svenske fugler som trekker over landet.

Jakt på trost trekkes fram som en fin inngang for jegere, både fordi det er en rimelig jaktform, og fordi den byr på jaktopplevelser som stimulerer til økt jaktinteresse. Dette må etter direktoratets mening vurderes opp mot andre samfunnsinteresser, for eksempel nytteverdien av jakta og våre tradisjoner for kramsfugl som jaktobjekt og mat.

Trostartene rapporteres hver for seg på det digitale rapporteringsskjemaet fra jakt, men i SSB sin statistikkbank vises imidlertid kun tall på troster samlet. Denne viser at det er felt mellom 3300 og 11 500 trost årlig de siste ti årene. Uttaket av trost i Europa er langt større, særlig i Frankrike, Italia og Spania. Gjenfunn av ringmerkede fugler viser at skandinavisk trost felles i stort antall i disse områdene (50-70 % av ringmerkede fugler). Denne jakta er additiv og kommer som tillegg til den naturlige dødeligheten som er stor under trekket.

Norge har felles bestander med Sverige, der rødvingetrost har hatt 25 % bestandsnedgang de siste 15 årene. Å videreføre jakt på rødvingetrost vil være uheldig forvaltning av felles bestander. For gråtrost er tallgrunnlaget for endringen i bestanden mer usikker. Det er ingen entydig overvåking som tyder på at gråtrost har den samme nedgangen. For en del jegere har trostejakt en lang tradisjon, som byr på gode opplevelser og ivaretagelse av viltkjøtt som for

enkelte er ettertraktet. Direktoratet har etter en totalvurdering av høringsinnspillene valgt å beholde jakt på gråtrost.

Konklusjon

Miljødirektoratet opphever jakt på rødvingetrost, men opprettholder dagens jakttid på gråtrost.

Jakttiden for gråtrost i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Gråtrost	Hele landet.	10.08.	23.12.

Kråke og ravn

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo ny dato for både jaktstart og jaktslutt for kråke (*Corvus cornix*), samt ny dato for jaktslutt for ravn (*Corvus corax*) i Troms og Finnmark fylke.

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Kråke	Hele landet.	10.08.	28.02/29.02.
Ravn	Hele landet.	10.08.	28.02/29.02.

Oppsummering av høringsuttalelser

Veldig mange har kommentert at de er imot forslaget om å harmonisere jakttidene på kråkefugl. De er hovedsakelig knyttet til jakt på kråke, men også noen til jakt på ravn. De fleste innspillene kommer fra kommuner og privatpersoner, men også statsforvaltere, fylkeskommuner og næringsorganisasjoner har uttalt seg. Noen få støtter forslagene.

De som ønsker å beholde dagens jakttid argumenterer blant annet med at kråke har negativ innvirkning på andre arter, for eksempel gjennom predasjon på egg hos bakkehekkende fugl.

Jakta er et viktig bestandsregulerende virkemiddel. Det påpekes at kråke profiterer på menneskelig aktivitet og synes å ha økt i antall de siste tiårene. Også for ravn påpekes det at arten har livskraftige bestander, og at den spiser både egg og kyllinger av bakkehekkende fugl som vadere og hønsfugl.

Noen mener at tidligere jaktstutt er uheldig der kråka kommer inn i fjellet sent i februar. I februar og mars jaktes det også mer direkte med lokkjakt rettet mot bare kråke. Jaktformen er ikke egnet til å forstyrre de fuglene som allerede er etablert på hekkeplassene, men retter seg mot den trekkende delen av bestanden som ikke hekker.

De som støtter forslaget, argumenterer blant annet med at jaktstart 15. juli er innenfor kråkenes hekketid. De mener videre at kråker er byttedyr for rovfugl, og at færre kråker bidrar til at rovfuglenes predasjon rettes mot andre fuglearter som jegerne ønsker å felle.

Det er enkelt å navigere i ulike jakttider med dagens digitale løsninger. Flere mener derfor at en forenkling av jakttidene ikke er et tilstrekkelig argument for å korte inn jakttidene. De ulike artene av kråkefugl som er jaktbare, kan vanskelig forveksles med hverandre, og det er dermed heller ikke et argument for å samkjøre jakttiden. Noen foreslår å harmonisere jakttidene ved å utvide jakta i stedet for å korte den inn, for eksempel ved at alle kråkefugler har jaktstart 15. juli og/eller jaktstutt 15. mars.

Miljødirektoratets vurdering

Høringsinstanser påpeker at kråke profiterer på menneskelig aktivitet, og at kråkebestanden synes å ha økt i antall de siste tiårene. Det er lokale variasjoner i bestandstettheter, men de generelle vurderingene i forbindelse med Rødlista 2021 tilsier en bestandsnedgang i perioden fra 1996 til 2019. Det antas at denne nedgangen skyldes naturlige bestandssvingninger.

Predasjon fra kråkefugler kan påvirke overlevelse hos en del bakkehekkende fugler, men uttak av kråkefugler har ikke alltid en entydig positiv effekt for disse fugleartene. Studier viser at predasjon fra kråkefugler kan ha en begrenset påvirkning på skogsfugl, mens predasjon fra kråke kan ha en større negativ effekt på bakkehekkende fugler i mer åpent kulturlandskap.

Formålet med høringen på kråke og ravn var å lytte til noen tidligere innspill om forenkling av jakttider, og ikke i hovedsak å begrense jakttiden. Vår vurdering av en senere jaktstart var knyttet til vår forståelse av og hensynet til dyrevelferd i siste periode av hekkeperioden for artene. Når ønsket er så tydelig i retning av videreføring av dagens jakttid, velger direktoratet å beholde denne uten endring.

Konklusjon

Jakttiden for kråke og ravn i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Kråke	Hele landet.	15.07.	31.03.
Ravn	Hele landet med det unntaket som nevnes nedenfor.	10.08.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylke.	10.08.	15.03.

Røyskatt

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo ny dato for jaktstart for røyskatt (*Mustela erminea*).

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Røyskatt	Hele landet.	01.11.	15.03.

Oppsummering av høringsuttalelser

De få uttalelsene som har kommet inn er delte. På den ene siden påpekes det at røyskatt bør fangstes som pelsvilt og ikke tas ut som skadedyr, og at det derfor er fornuftig med en fangsttid som sammenfaller med perioden hvor kvaliteten på pelsen er god. Andre viser til at antallet røyskatter øker, at arten er en viktig predator på egg og kyllinger av rype, og at fangsttiden dermed ikke bør innkortes. Det bemerkes at det ikke er problematisk med jakt fra

21. august da ungene vanligvis blir født i april. Enkelte støtter en forenkling av jakttidene, men da via en utvidelse slik at røyskatt og mår får lik jakttid, det vil si 21. august – 15. mars.

Miljødirektoratets vurdering

Bestanden av røyskatt i Norge er antatt å være stabil eller svakt økende. Arten beskattes hovedsakelig gjennom fellefangst, og det samlede uttaket i landet har gjennom de siste 20 årene vært mellom 1000 og 2000 individer. Pelsverket, hermelin, var tidligere etterspurt, men benyttes i dag i ubetydelig grad. Det meste av fangsten skjer hovedsakelig som et ledd i predatorbekjempelse eller som uttak av dyr som gjør skade. Tilsvarende praksis finner vi også i Sverige der uttaket ligger rundt 3000 individer årlig.

Når det gjelder fangst av mår stiller det seg annerledes. Mår fangstes i all vesentlighet på grunn av pelsen. Jakttiden på mår har ikke vært gjenstand for høring, og vi kan heller ikke se at det er grunnlag for en utvidelse av jakttiden på mår slik enkelte høringsinstanser har foreslått.

Miljødirektoratet opprettholder dagens jakttid på røyskatt da flere høringsinstanser ønsker å videreføre dagens jakttid, og artens bestandssituasjon ikke tilsier at jakttiden bør begrenses.

Konklusjon

Jakttiden for røyskatt i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Røyskatt	Hele landet.	21.08	15.03

Fasan

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å utvide jakttiden på fasan (*Phasianus colchicus*):

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Fasan	Hele landet.	21.08.	23.12.

Oppsummering av høringsuttalelser

Det er få innspill knyttet til utvidet jakttid på fasan. De fleste støtter forslaget, og begrunner dette med at det er en fremmed art. Noen foreslår imidlertid å beholde jaktstart 1. oktober, men at jakta kan vare fram til 23. desember. Dette begrunnes med at arten har en lang oppvekstperiode før årets kyllinger er fullt utviklet, og at hovedtyngden av fuglehundtrening og jaktprøver foregår fram til oktober. I dette tidsrommet er det enkelte som ikke ønsker jakt på fasan.

Miljødirektoratets vurdering

Direktoratets forslag om jaktslutt 23. desember har fått støtte i høringen. Samtidig ser direktoratet at det er gode biologiske grunner til å utsette jaktstart til 1. oktober, og viser i denne sammenheng til at arten, i motsetning til andre hønsfugler i Norge, har en lang oppvekstperiode for kyllinger.

Konklusjon

Jakttiden for fasan i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Fasan	Hele landet.	01.10.	23.12.

Kanadagås

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å starte jakttiden på kanadagås (*Branta canadensis*) i Troms og Finnmark den 10. august slik at den harmoniserer med jakttiden i resten av landet.

Oppsummering av høringsuttalelser

De få som har kommentert forslaget gir i hovedsak sin tilslutning til endringen. Enkelte ønsker også lengre jakttid på arten, for eksempel 20 dager før ordinær jaktstart som foreslått for grågås.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet ønsker å legge bedre til rette for å unngå en bestandsvekst av en fremmed gåseart i Troms og Finnmark fylke. Jakttiden på kanadagås blir dermed lik for hele landet. Fylkeskommunen har fremdeles anledning til å åpne for jakt på kanadagås inntil 15 dager i forkant av ordinær jakttid og inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid, jf. forskriften § 3.

Konklusjon

Jakttiden for kanadagås i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Kanadagås	Hele landet.	10.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Agder fylke.	10.09.	23.12.

Beverrotte

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å oppheve jakttiden på beverrotte (*Myocastor coypus*) i hele landet.

Oppsummering av høringsuttalelser

Ingen høringsinstanser har påpekt behov for å videreføre jakt på beverrotte.

Miljødirektoratets vurdering

Det har ikke kommet innspill som tilsier at det fortsatt bør være jakt på beverrotte.

Konklusjon

Miljødirektoratet opphever jakttiden på beverrotte.

Eggsanking

Forslag på høring

Miljødirektoratet foreslo å oppheve eggsanking fra ærfugl. Vi foreslo videre å korte ned perioden det er tillatt å sanke egg fra svartbak, gråmåke og sildemåke, og å begrense antall egg som tillates sanket fra hvert reir årlig for disse artene:

Art	Område
Nordland og Troms og Finnmark fylker	Gråmåke og svartbak i tiden til og med 25.05.
Trøndelag fylke	Gråmåke og svartbak i tiden til og med 10.05.
Resten av landet	Gråmåke, sildemåke og svartbak i tiden til og med 10.05.

For gråmåke, sildemåke og svartbak kan det kun sankes ett egg fra hvert reir årlig.

Oppsummering av høringsuttalelser

Det er relativt få hørings svar på dette. Noen få interesseorganisasjoner har sendt inn begrunnede innspill.

Ærfugl

Det har kommet innspill om at Miljødirektoratet ikke bør forby sinking av ærfuglegg. Aktiviteten bør være tillatt i tidligere fredlyste egg- og dunvær, eventuelt at sinking fortsatt tillates der man foretar menneskelig organisert reiringsaktivitet for ærfuglen. Høringsinstansene viser til at sinking av egg og fjær fra ærfugl er en tradisjon, og at det ikke finnes forskning som viser at denne aktiviteten er årsak til artens bestandsnedgang. Det vises til andre viktige påvirkningsfaktorer som predasjon, arealendringer og klimaendringer som mulige årsaker til nedgangen.

Et argument for å tillate sinking av egg, er at ærfuglhunnene har større mulighet til å beskytte ungene mot predasjon om kullet ikke er så stort. Det pekes også på at målet med røkten er å oppnå hekkesuksess, i tillegg til å sanke dun. Sinking av egg gjøres tradisjonelt slik at eggssinkingen ikke går ut over en vellykket hekking. Flere av høringsinstansene anser derfor eggssinkingen som en bærekraftig beskatning.

Måker

Eggsanking fra måker er en viktig del av sjøsamisk og nordnorsk kultur. Flere høringsinstanser påpeker at det er viktig at utøvelse av denne kulturen kan fortsette. Det er relativt få som har

kommentert ny dato for sankeslutt, men de fleste som har uttalt seg støtter forslaget som har vært på høring. Det foreslås noen få alternative datoer for sankeslutt.

Noen høringsinstanser mener eggsanking bør forbys, spesielt fra arter som det ikke tillates jakt på. Dette begrunnes blant annet med at sanking fører til økt forstyrrelse fra folk som samler egg på øyer i hekkesesongen.

Flere mener at forslaget om å redusere sanking av måkeegg ved å sette en begrensning på antall egg som kan tas fra hvert reir, er vanskelig både å gjennomføre og kontrollere. Her er det ulike forslag til alternativ ordlyd. Noen foreslår at det er bedre om det ligger igjen minst ett egg i reiret etter sanking, framfor at det kun kan tas ett. Noen mener også at eggsanking til privat konsum og i regi av grunneier ikke bør få pålagt en kunstig begrensning om sanking av ett egg per reir per år. Andre er opptatt av at denne bestemmelsen ikke skal føre til omfattende dokumentasjons- og rapporteringskrav knyttet til eggsanking.

Enkelte mener det ikke er grunn til å innføre ytterligere begrensning på eggsanking fra måker, blant annet fordi det ikke finnes forskning som viser at tradisjonell sanking til eget bruk påvirket fuglebestandene negativt. Det pekes på behovet for mer kunnskap om dagens høstingskultur, og behovet for bedre overvåking av artene. Dette kan gi et bedre beslutningsgrunnlag for bestemmelser om eggsanking.

Miljødirektoratets vurdering

Ærfugl

Det er lange tradisjoner for sanking av egg og dun fra ærfugl i egg- og dunvær. I disse områdene tilrettelegges det også for hekking av ærfugl. Tradisjonen har pågått i Nord-Norge i lang tid. Ved å beholde muligheten til å sanke egg fra ærfugl i tidligere fredlyste egg- og dunvær, kan denne aktiviteten videreføres.

Vi antar at videreføring av tradisjonell eggsanking i tidligere fredlyste egg- og dunvær ikke vil påvirke bestandsutviklingen negativt, da den etter opplysninger vi har fått i høringen antas å være bærekraftig og skjer i et begrenset omfang. Vi innfører imidlertid et vilkår om at de

tidligere fredlyste egg- og dunværene må være i aktivt bruk for at sanking skal være tillatt. Dette vil begrense aktiviteten til de områdene hvor tradisjonen holdes i hevd.

Måker

Det har ikke kommet fram ny kunnskap i høringen som tilsier at foreslått dato for sankeslutt bør justeres. Vi har vurdert om det bør ligge igjen minst ett egg i reiret etter sanking. Dette kan være relevant da et tomt reir kan øke sannsynligheten for at fuglen skyr reiret, men hva fuglen gjør vil også avhenge av andre faktorer. Vi har, etter dialog med høringsparter, kommet fram til at bestemmelsen bør være lik som i høringsforslaget, det vil si at det kun kan sankes ett egg fra hvert reir årlig.

Selv om det i enkelte områder kan være ulike personer som plukker fra samme reir, har vi ikke intensjon om å innføre krav til at den som sanker egg må kunne dokumentere at ingen har plukket egg fra reiret tidligere. Retten til å sanke egg tilhører grunneier, og vi har tillit til at sankingen vil gjennomføres i tråd med regelverket.

Vi vil vurdere om antall egg høstet skal rapporteres på samme måte som annen jaktstatistikk. Denne informasjonen kan være nyttig blant annet i forbindelse med fremtidige vurderinger av eggsanking.

Konklusjon

Bestemmelser om eggsanking fra ærfugl og måker i perioden 2022-2028 blir som følger:

Art	Område	Sanketid til og med følgende dato
Gråmåke og svartbak	Hele landet med det unntaket som nevnes nedenfor.	10.05.
	Nordland, Troms og Finnmark fylker.	25.05.
Sildemåke	Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Viken, Oslo og Innlandet fylker.	10.05.

Ærfugl	I tidligere fredlyste egg- og dunvær som er i aktiv bruk i hele landet.	01.06.
--------	---	--------

For gråmåke, sildemåke og svartbak kan det kun sankes ett egg fra hvert reir årlig.

Geografisk justering etter nye kommuner

Snarefangst av rype

Forslag på høring

Med bakgrunn i kommune- og regionreformen foreslo Miljødirektoratet endringer i forskriften § 5 om snarefangst. Intensjonen med forslaget var at snarefangst skulle avgrenses ved bruk av dagens kommunegrenser og kommunenavn.

Oppsummering av høringsuttalelser

Flere har påpekt at kommunene som listes opp for Troms og Finnmark fylke ikke samsvarer med dagens kommuner. Flere har også kommentarer til snarefangst i tidligere Tysfjord kommune som nå er delt. Det påpekes at det er uheldig å trekke grensen for snarefangst midt i den mest sentrale delen av et samisk område, og det anbefales at snarefangst videreføres i hele gamle Tysfjord kommune.

Enkelte kommuner har bedt om å bli tatt inn på lista over kommuner hvor det tillattes snarefangst av rype.

Miljødirektoratets vurdering

Enkelte av de tidligere kommunene i Nordland og Troms og Finnmark fylker var ikke korrekt oppdatert med dagens kommunenavn i forslaget vi sendte på høring. Dette ble dermed stående som et forslag som begrenset mulighetene til snarefangst sammenlignet med dagens forskrift. Miljødirektoratet ønsker å benytte dagens kommuner som avgrensning der det er hensiktsmessig, se også beskrivelsen i høringsdokumentet. Mulighetene til snarefangst vil ikke begrenses i kommende forskrift når listen oppdateres med korrekte kommunenavn.

Vi har ikke hørt på utvidelse av områder for snarefangst, og kan ikke se at det er grunnlag for å kunne åpne for snarefangst utenfor de områdene der dette tidligere har vært tillatt.

Unntaket er der kommunesammenslåinger har medført noen geografiske utvidelser.

Konklusjon

Snarefangst etter ryper er tillatt i følgende kommuner i perioden 2022-2028:

Fylke	Kommune
Troms og Finnmark	Alta, Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Hammerfest, Hasvik, Karasjok, Kautokeino, Lebesby, Loppa, Måsøy, Nesseby, Nordkapp, Porsanger, Sør-Varanger, Tana, Vadsø, Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Målselv, Nordreisa, Salangen, Senja, Skjervøy, Storfjord, Sørreisa, Tromsø og Tjeldsund.
Nordland	Beiarn, Brønnøy, Evenes, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Narvik, Rana, Steigen, Sørfold, Hamarøy og Øksnes.
Trøndelag	Holtålen, Høylandet og Meråker, Lierne, Midtre Gauldal, Namsskogan, Oppdal, Overhalla, Røros, Røyrvik, Snåsa, Steinkjer, Tydal og Verdal.
Innlandet	Dovre, Etnedal, Lesja, Lom, Nord-Fron, Skjåk, Vang, Vågå, Øyer og Øystre Slidre.
Møre og Romsdal	Fjord og Rauma.
Vestland	Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Vaksdal, og Voss.
Rogaland	Bjerkreim, Gjesdal, Hjelmeland, Sandnes og Suldal.
Agder	Bygland, Bykle, Hægebostad, Kvinesdal, Sirdal, Valle og Åseral.
Vestfold og Telemark	Fyresdal, Hjartdal, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje.

Helgefredning for hjorteviltjakt

Forslag på høring

Med bakgrunn i kommune- og regionreformen foreslo Miljødirektoratet endringer i forskriften § 4 om helgefredning av elg i deler av Oslomarka. Vi foreslo å videreføre helgefredning i Asker kommune, noe som tilsa helgefredning i et utvidet område grunnet kommunesammenslåing.

Oppsummering av høringsuttalelser

Asker kommune ble slått sammen med Hurum og Røyken kommuner i 2020, og heter i dag Asker kommune. Noen høringsinstanser bemerker at de tidligere kommunene Røyken og Hurum ikke er en del av det som kalles Oslomarka, og aldri har hatt helgefredning av elg. De mener at helgefredning bør avgrenses til tidligere Asker kommune, da det ikke er kjente konflikter med friluftsliv, småviltjakt og annen bruk av disse områdene. Videre påpekes det at en helgefredning vil være med på å vanskeliggjøre deltagelse på elgjakt for mange deltakere.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet ser ikke at det er tilstrekkelig grunnlag for å utvide området hvor det ikke kan jaktes elg i helgene. Vi ønsker derfor å begrense helgefredning av elg til et område som er tilnærmet gamle Asker kommune. Vi velger å avgrense med stedsnavn, og mener det er hensiktsmessig at denne grensen følger større veier.

Konklusjon

Forskriften § 4 om helgefredning av elg i deler av Oslomarka skal begrenses slik:

Fylke	Kommune
Viken	Bærum, Lørenskog og Hole kommuner, samt Asker kommune nord for E134 fra kommunegrensen mot Lier til Midtbygda og videre nord for fylkesvei 165 til Slemmestad, og de delene av Lier kommune som ligger øst for fylkesvei 285 og Holsfjorden.
Oslo	De delene av Oslo kommune som ligger sør for en linje trukket fra der kommunegrensen mot Ringerike krysser Langlivatnet rett øst for Vestre

	Fyllingen, videre østover langs vassdraget over Østre Fyllingen-Bjørnsjøen-Helgeren-Lille og Store Gørja til Manntjern og Store Svarttjern i kommunegrensen mot Nittedal.
--	---

Andre innspill

Vi har fått mange innspill på tema vi ikke har hørt på og som ikke var omtalt i høringsnotatet. Enkelte av temaene vil vi vurdere videre i etterkant av denne høringen. Først og fremst gjelder dette justering av jaktstatistikk og forbedring av kunnskapsgrunnlaget for enkelte arter. Andre forslag om justering av jakttider vil primært være aktuelle å høre på ved neste jakttidsperiode.

Norges Bondelag ønsker at bestemmelsen for villsvin endres til "Sugge som har diende unger er fredet, men ungene er jaktbare hele året". Dette er også tilfellet i dag, men presiseres av veiledninger og ikke i selve forskriften. Miljødirektoratet tar dette inn i forskriften § 2, da dette kun er en presisering av gjeldende regelverk.